Чурапчыга күн тахсар !

САҺА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

12+

2017 сыл
Муус устар
27
күнэ
чэппиэр
№ 45
(11355)

МУУС УСТАР 27 КҮНЭ - ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭ КҮНЭ!

Ытыктабыллаах Саха сирин олохтоохторо!

Саха Өрөспүүбүлүкүтүн Ил Түмүнүн аппаратын эмиэ Саха Өрөспүүбүлүкүтүн күнүн уонна Россия Федерациятын парламентаризмын күнүн эйгэлээн ийбит!

Бэйиэ бийиги норуоттуут дьиҥнэтигэр, бүтүн Россия, саан дойду аттыгар улаатан дьайыылаах буолбут 1917 сылгааҕы Октябрь арааргатынан 100 сыла туолар. Ол курдук 95 сылгааҕыта, 1922 сыл муус устар 27 күнүгэр, РСФСР Бүтүн Россиятаабы Кыраайы сөпүлүөхтэх комитиэтэ Саха сирин норуоттара бэйэтэ судаарыстыбаннаахтыктар буолуулларын биллэрэн, РСФСР составыгар Саха Автономнай Советскай Социалистическай Өрөспүүбүлүкэтэ аныгыскынан Декрет ылыммыта. Бу историческай кэмнэргэ киирбит докумуон Саха сирин национальнай судаарыстыбаннаахтыгын, бийиги регионнуут экономическай, социальнай, культуурунай сайдыытын ор сыллаах олоҕун үрдүктэ.

Ити юбилейдаах сылтан уон сыл буолан баран, 1992 сыл муус устар 27 күнүгэр, XII ыстырыылаах Саха АССР Үрдүк Сэбиэтэ ыйыллыбыт сокуонунан Саха Өрөспүүбүлүкэтин автономнай статуһун уларытыта, Саха сирэ Россия Федерациятын тэҥ быраабылаах субъектэ буолуутун биэрэрэ-тиллибэтэ. Ол аҕыс, 2012 сылтан ыла, муус устар 27 күнүгэр Россия Федерациятын парламентаризмын күнэ бэлиитэлиэр.

Саха тэриллибит парламента – Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Түмэнэ, 1922 сылтан саҕаламмыт Саахалыт сиригэр олохтуубут норуот бырыынныгыттан, сокуону оҥорор уонна хонтуруолуур быыстапыт утуо үгэстэрин туппут. Саха сирин парламента дойдуга сокуон оҥорор быыстапыт тиҥигэр олох-дуоҕа буолар уонна Россия парламентаризмын сайдыытыгар бастакы кодьуустаахтык кыттыбыт кыттыгастаах. Ил Түмэн өрөспүүбүлүкэ олохтоохторугар кыттыбыт бирээдэктэринэн, дьон-сэргэ ыҥырыытынан тэриллэн, Саха сирин социальнай-экономическай туруга, кэлиэхтэрин олоҕо-дьаһаҕа сокуон оҥоруутун тирэхтэх буолуутун ситиҥнэрэ дьүүлүгэр.

Бэйиэ бийиги саалаар I съезтэрэ ыытыллыбыта 105 сылын уонна Сэбиэттэр Бүтүн Саха сирилэрэ I съезтэрэ тэриллибитэ 95 сылын бэлиэтиэбит. 95 сыл анаан оттуугар буолбут Сэбиэттэр Бүтүн Саха сирилэрэ I съезтэрэ Саха судаарыстыбаннаах олохтуубутуттан сүрүн суолталаах буолбута. Сэбиэттэр I съезтэриттэн быыстарыларын Саха Өрөспүүбүлүкэтин бастакы Төрүт сокуона оҥоһуллубутун, эдэр өрөспүүбүлүкэ сайдар кэскилин туоннаабыттар, саха тэриллэр былаас уораннарын улэхэ хайысхатын уонна бааннаҥнаах биэрэхтэлиттэр. Сотоҕоруттан Саха сирин парламентын кодьуустаахтыгын Саха Өрөспүүбүлүкэтин муниципальнай тэриллиэхтэрин бэлэмнэтиэхтэх уораннарын I съезд буолуо. Съезд норуот таабыт дьыалаларын статуһун үрдэтэр, олохтоох сокуоннары бэлэмнэтиэхтэх уораннарын өрөспүүбүлүкэ сайдыытыгар кыттыылаахтарын күүһүрдэр, ыытыллыаҕа иннигэр этиилэрин улаатыылаах-раах сорудаҕы туруорда.

Бэйиэ Саха сирэ Россия судаарыстыбаннаахтын составыгар киирбитэ 385 сылын туолар. Туоруу үйэ саҕаҕа оттуулаах историческай тургэн бийиги норуоттуут дьиҥнэтигэр уратыны сайдыылаах буолбута, Саахалыт сирэ Россия судаарыстыбатын составыгар сайдыытын уратыны суолталаннан быыстарыта. Бүгүҥҥү күнүгэр Саха Өрөспүүбүлүкэтэ Россия Федерациятын биир биэстэх сайдар субъектэ буолла.

Күндү Саахам сирин дьоно! Тэнитиллэх тэрээбүт дойдубут тыҥааҕын-сайдарын түбүгэр дьыалаларын улэлиэхтэрэ, сатыыллыахтэрэ, эрдэлэх буолуулу баҕарабын. Иэдэс-эйэдэс олохтоох, сайдыылаах, кэскилэх буолуу, этиҥэ, ыыр баҕа ааҕыы!

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Түмэнин Бэрэсэдэтэлэ
Александр ЖИРКОВ.

Саха сирин ытыктабыллаах олохтоохторо!

95 сыл анаан оттуугар, 1922 сыл муус устар 27 күнүгэр, Саха АССР тэриллибитэ. Онтон 70 сыл буолан баран, өрөспүүбүлүкэҕэ Россия Федерациятын субъектэ статуһун ылбыт уонна бийиги норуоттуут федерацияҕа дьүүллүүтүн олохтоох кыттыбыт Саха Өрөспүүбүлүкэтин Конституциятын ылыммыппыт. Бу күн бийиги Саха Өрөспүүбүлүкэтин норуоттааҕыт үөрүүлүлэх судаарыстыбаннай дьиэтигэ-дьаһалыгар Максим Аммосовы, Платон Ойуунускайы, Исидор Барахсановы, Степан Аржаковы истэн-истэн автобуттан-сыыйбыт, кинигэҕэ дириҥ ытыктабылбыттын биэлэтэбит.

Тоҕо даҕаны бастакы, тоҕо даҕаны уустук сорудахтар туруоллар, бийиги өрөспүүбүлүкэбит бу кэрдиис кэмнэргэ сайдыы суолун тутуйан кэлэр, эйэҕэс кэпсиэ дьаһаныылаах быраабыктар олохтоох кадрдыгыт. Онуоха бийиги сүрүн дьыалаларбыт, хотугу сир тыйыс усулуобуйатыгар айаччыттан-тутаччыттан Саха сирэ-дойдуга олохтуйан олорор эйэҕэс олуктан түгэх норуот буолар.

Бүгүҥҥү күнүгэ өрөспүүбүлүкэ судаарыстыбаннай баҕаатыгэтэ дьон олоҕун хаачыстыбата үрдүүрүгэр, айылаах бэйэ олоҕор тиэкиҥнэннэ сайыннарарга, сатаа быраабылаактары олохтоох киэнэргэ, эйэҕэс үөскүүлэргэ, дьиэстэтиин таһаарарга түбүктиэхтэр. Эйэҕэс олохтоох уонна ыаҕаттыгыт ыаҕа хомо сатаа механизмнэри олохтоноллор, дьон-сэргэ собулуур уратыгын дьарыктаныахтарыгар, бэйэ бизнеһин тэриллэрэ уонна кыах бэриллэр.

Глобаллаах кэмнэр Саха Өрөспүүбүлүкэтин норуоттара иннигэр уратыны сорук туруор – кэтэр көлүөнэни духовнай уонна культуурунай сыаннастарынан хаачыстыылаах уонна сиэр-майдаах туоннаахтарын иитэр. Бийиги барыы-кэлиитин түмэн, хас күн аайы дьүүллүүр уонна, сиэрдэхтик аахпыттыын өрөспүүбүлүкэбит сайдыытын биэс буоларын хаачыйыахпыт, ол дьоммут сатыыннаахтарын сэргэхсиппит. Биир сомоҕо буолан иннибитигэр турар барыы сорудаҕы толоруохпут диэн эрдэбит.

Барыгытыгар дьоҥ-сэргэҥ, чэгиэн-чэбдик буолуу баҕарабын! Хас биирдиигит дьиэр-иэстиг сыҥнах, кэскилэх үтүө сатаа аахсыйдун!

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Ил Дархана
Е. БОРИСОВ.

«Чурапчы улууһа (өрөйөнө)» муниципальнай тэриллиэ уонна Улуус депутаттарын Сэбиэтэ улуус дьоҥун-сэргэтин Өрөспүүбүлүкэ күнүнэн иитиитэ-истиитэ эйгэлээтиҥ!

95 сыл анаан оттуугар, 1922 сылгааҕы муус устар 27 күнүгэр РСФСР ВЦИК Президиумун Уурааҥынан өрөспүүбүлүкэбит автономнай өрөспүүбүлүкэ буолбуттан ситиспит. Бу саха омуга улаатан ситиҥнэ, сатаа сайдыыга тэҥнэһэ улаатан тоҕуу күүс этэ. Саха омуга саха норуотуттан үүс сатаа хамсаабыннары, саҕаастары ааҕыыбыта. Бу дьыаланы биир бастакынан Максим Аммосов, Платон Ойуунускай, Исидор Барахсан, Иван Винокуров, Степан Аржаков аатын да аатын саха норуотун чуруу уратылара ыаспыттара. Онтон 1992 сылгааҕы муус устар 27 күнүгэр Үрдүк Сэбиэт XII-с ыытыллыбыт сессиятыгар Саха Өрөспүүбүлүкэтин Конституциятын ылыммыппыт. Бу кэмтэн саха норуота бэйэтэ Ил Дарханнаах Өрөспүүбүлүкэ буолан үүнэн-сайдан кэлэр.

Бүгүн бийиги история кэрдиис кэмнэрин саатан туран, улууспут туйа диэн улэлиир-хамсыыр сорудаҕын кэтэн таҥнуйбутуттан, бэйэ кыаспытыттан тоҕоруу туоруоллар. Улуус бары олохтоохторун, ыытыктаах кырдьаҕастарыт, таптыыллаах Өрөспүүбүлүкэбит күнүнэн иитиитэ-истиитэ эйгэлээтиҥ! Өссө да улуустуут туйуттан улэлиэҥ-хамсыыҥ, сиэн-туйа туруоҥ! Бука барыгытыгар чэгиэн дорообуйбуттары уонна дьиэ кэргэттэн олоҕор этэҥнэ буолуулу!

Чурапчы улууһун баһылыга
А.Т. НОГОВИЦЫН,
Улуус Муниципальнай пресидиатын
Я.И. ОКОНЕШНИКОВ.

Уважаемые якутяне, примите искренние поздравления с Днем Республики Саха (Якутия)!

27 апреля – одна из самых важных дат в истории Якутии. В этот день, 95 лет назад была образована Якутская Автономная Советская Социалистическая Республика (ЯАССР), а позже в 1992 году вступила в силу Конституция Республики Саха (Якутия). Эти два политических события послужили фундаментом для благополучного и стабильного будущего республики.

В этот знаменательный день примите искренние поздравления с Днем Республики Саха (Якутия). Желаю всем жителям новой многонациональной республики мира, согласия и добра!

С наилучшими пожеланиями, Народный депутат Республики Саха (Якутия),
Директор Якутского филиала Россельхозбанка
Василий ТИМОФЕЕВ.

Өроспүүбүлүкэ күнүн көрсө

ГОСУДАРСТВЕННОСТЬ КҮНЭ

Муус устар 27 күнэ – биһиги Өроспүүбүлүкэбит тэриллибит ытык күнэ. Норуоттут чаҕылхай ыччаттара – Быыстыан Ойуунускай, Максим Аммосов, Исидор Бараков, бэйэ дойдулаахтыт Иван Винокуров уонна да атыттар Сахабыт сирин Автономиятын туруулаһан өроспүүбүлүкэбитин тэриннибиттэр.

Автономия бэйэтэ тиийэн кэбэтэҕэ. Саха сирин уон аҥы арааран, Автономия буоларын ыкыырыччы утарыылаах дьон партия Киин Комитетигэр да эбэтэрэ. Оҥ эрэдии бэйиитэ дьоммут туруулаһан, дакаастаан, Автономия тэриллибитэ. Бастаан туран, саха культуурата, тыла-өһө тарҕаммыт сиргэрэнэн быйыллан, өроспүүбүлүкэбит кыраныыссата олохтоммута, бэйэтэ туспа государственнай суоттааммыта.

Өроспүүбүлүкэ биир ытык күнүн бэлиэтээн, Намҥа, Үөһээ Бүлүүгэ, Таатта саха норуотун чулуу ыччаттарыгар сүгүрүйүү дьоһун дьаһаллара буолуталаастылар. Ил Дархан Егор Афанасьевич Борисов улахан делегациятынын Намҥа Хаҥырык нөҥүүгэр тиийэн, Максим Аммосов паамятынныгар миитинги тэрийдиэхтэр. Бырабыыталыстыба болоҕо Үөһээ Бүлүүгэ Исидор Бараков паамятынныгар эмиэ бэрт таҥыннаах тэрээһини ыытыста. Бу болоҕу Бырабыыталыстыба бэрэсэдиэтэлин солбуйааччы М.Д.Гуляев салайан иллэҥ сырыттаа. Таатта Чөркөөх сиригэр-уотугар Быыстыан Ойуунускай төрөөбүт-үөскүөбүт; бастакы үөрэҕин ыыммыт алаһыттар Бырабыыталыстыба бэрэсэдиэтэлин солбуйааччы А.П.Дьячковскай улахан болоҕу салайан тахсыбыта.

Былыы Таатта улуһугар Чурапчыттан улуус делегацията бу дьаһалларга кыттыыны ылан кэлбэт. Онно улуус Мунньаҕын бэрэсэдиэтэлэ Я.П.Окопешников, улуус байыылын бастакы солбуйааччы А.А.Новгородов, культуура управлениетын начаальника Д.Д.Попов, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начаальникын солбуйааччы А.А.Степанов, улуус депутата К.И.Лебедев, «Сана олох» хаһыат редактора А.А.Захаров сырыттылар.

Быыстыан Ойуунускай төрөөбүт алаһыгар баар комплексы таатталар олус кинэйэн хаҥыстаан иллэҥ сылыктарга үгүс хоһоонноох буоллар. Күн бастакы анаарыгар эҕэрдэлэр, история чахчыларын ырыппыт, улуу дьоммутутар сүгүрүйүү дьаһаллара ыытылыыбыт буоллаҕаларына, эбиитэн кинэ күнсөҕи сүүкэтут хаамыыта туһалыгар, тыа сиригэр үгэ барыы салаалаарыынан тэрээһиммит түмсүүлэрэ буоларыгар туһуламмыт мунньах тэриллиннэ. Социальнай хаҥыстабыл министиэрэ А.П.Михеев, тыа хаһаайыстыбатын министиэрин солбуйааччы Н.И.Петров, ОДьКХ министиэрин солбуйааччы Н.Н.Дураев, сибээс уонна информационнай технологиялар министиэрин солбуйааччы П.П.Неустроев иһитиннэрии онгордулар, ыйытыылаҕа хоруйдаатылар. Ил Түмэн депутата В.Н. Губарев эмиэ бу мунньахха кыттыыны ылла.

Өроспүүбүлүкэ күнүн көрсө бэрт тэрээһиннэр ыытыллыыллар. Бастаан туран, маннык тэрээһиннэр ыччаты иитэр-үөрэтэр, историяны көрдөһүлүр, улуу дьоммутун үйэтитэр сүүрбэ суоталаахтар. Иккиһиннэн, үгэнэ-хамнаҕы тэрийиигэ туһуламмыт кэпсүүлэрдэр субалэрэ тэнитиигэ туһалаахтар. Үсүһүнэн, норуоту сомоҕолуур, түмэр ураты аналлаахтар.

Афанасий ЗАХАРОВ.

Иитии - үөрэтии

КҮН УТАҒЫН БЭЛЭХТЭЭ...

С.А. Новгородов аҥыынан Чурапчы орто оскуолатыгар дорообуйаларынан хаччахтаах уонна быстах комнэ дорообуйаларын турутун чолгэр түөрэ сылдьар дьоҥҥо олорон үөрэнэр 20 оҕо баар.

Кинилэр обществоҕа сылдьан сэргэхсийэлэриттэн, саастыыхтарын кытта аттыһыларыттан, бойо-бойолорун кытта билсэлэриттэн, сатабыллаарын, дьоҕурдаарын арыйдаларыгар аан аҥас хабааннаах дьаһаллар ыытылыллар. Муус устар 22 күнүгэр Олонхо Дьиэтигэр Чурапчыттааҕы орто оскуола уруһуйа уонна технологияҕа учуутала Н.М. Тимофеева уонна оскуола аҥын кылаһын учуутала А.А. Алексеева тэрийиллэриэн "Поэзия луч света" диэн бэрт сэргэх тэрээһин буолла. Маннык тороппут Л.И. Дьячковская салайыытынан дорообуйаларынан хаччахтаах оҕолор тороппуттэрэ бойолорун оноһуктарын сырдатар быыстапаны тэрийдилэр, иитиннэх туһуламмыт маастар-кылаастаах сылдьан оноһуктары, кэргэттэри оторуута үөрэнэллэр, уоттуттарын агастаспыттар. Оттон оҕолорго аан оскуола психолог-учуутала Г.С. Борисова уонна А. А. Седалищева соннеуулары тэрийдилэр. Тороппут суоттан сатаабатчы Р.Е. Павлова "Мин сатыыбын. Мин кыайабын. Мин бөлөбүн..." диэн оҕолор дьоҕурдаарын арыйарга туһуламмыт аһаҕас микрофону ылаллар. Оҕолор маннык ким туугу сатыырын, туугу иитэрэлиэхтэриэн, туугуран дьарыктаахтарын туохха дьоҕуруйдуулаах билиҥнэриэхтэр.

Дьиэҥэ иитии-үөрэтии учууталларын салайааччы Е.Ф. Феоктистова билиҥнэриэхтэриэн, Оскуола иитиэн дорообуйаларынан хаччахтаах оҕолорго аммыт "Социализация и воспитание детей-инвалидов и детей с ОВЗ" диэн бырайыак үлэтэбитэ быйыл иккис сылга. Бырайыаккка олоҕуран дорообуйаларынан хаччахтаах оҕолорго аммыт аҥас дьаһаллар, кэпсүүлэстар быланнаан, сыл устата тиһиктээхтик ыытыллыллар. Маныаха хас биирдии туһаанныах учуутал, тороппут тус эпитэтэрэ ыытыллар, дьаһаллары тэрийиигэ барыы түмсэн, сүбэлэһэн кыттыһаллар.

Дорообуйаларынан хаччахтаах дьиэҥэ үөрэнэр оҕолор бу дьаһаллаах олус сэргэхсийэн, бойо-бойолорун кытта бодоруһан үөрэн-көтөн тарҕаспыттар. Оттон оҕолор тороппуттэрэ бойолорун иккиэн ардыгар оҕолуу иитиигэ, аҥас оноһуктары оторуута саҥааларын үлэстэн саҥаны-саҥыны биллиэхтэр.

Кырдьыга да, сибэкки күннэр тарҕыыллыы, дорообуйаларынан хаччахтаах дьиэҥэ олорор оҕолорбутугар күн утаҕын көрдөөн кыра да иитиэ сыыһан, кыра да болҕомто олус суоттаах, күүлү буоллаҕа.

Анна ЗАХАРОВА.

Спорт

ГТО ТУТТАРЫЫТА

Чурапчы улуһун барыа олохтоохторо!

Ыам ыйын 3-4 күннэригэр "Боотур Уус" стадионна "Үлүҥ, дойду комуоскулугэр боломмин!" нормативтары туттарыы күнүн биллэробит.

Нормативтары туттарыах иннигэ www.gto.ru (небезопасно диэни баттыыгыт) сайтка киирэн, аналы регистрацияны аһан, УИН нөмөрэ ылан, медицинай хамыыһыйыҥа аҕалан туттараҕыт, допуск ылаҕыт. Ыам ыйын 3 күнүгэр тэрээһин үөрүүлүк аһылыыта стадионна сарсыарда 10 часка ыытыллар. Кыттааччылар тестированиены аастыттарын кэннитэн, норматив түмүгүнэн бастын көрөрүүлүөкэргэ анал бэлиэтэр туттарыллыахтара (кыһыл комуос, үрүн комуос уонна бронзаҥа значоктар). Чурапчы улуһун 18-тан үөһэ саастаах, быраас конклюзиэк нөҥүлүөннэҕэ аралдьыта кыттар. Нөҥүлүөкэргэ биир спортивнай формалаах буоларыгыт ирдэнэллэр.

Ыйытыылардааҕын 42-336 уонна 89991744563 нөмөрдэргэ эрийэн, кылаабынай судьуйа П.И. Собакинтан биллиэхтэриэн ааҕ.

Тэрийэр хамыыһыйа.

Хоту көһөрүллүү 75 сылыгар

Чаачыгыйга пааматынныык тутуутугар үп-харчы хомуйуутугар улууспут барыа олохтоохторугар, пенсионердарыгар

ЫНЫРЫЫ

Биһиги, Чурапчы улуһун бэтэрээннэрэ, быйыл Хоту көһөрүллүү 75 сылга туолуутугар Чаачыгыйга тутуллар пааматынныыкка тус комоҕутун оногорбутун биллэробит уонна горообут таптыыбыт Чурапчыбыт дьонун-сэргэтин тус комоҕутун киллэрэххит диэн эрэнэн туран ыҥырабыт!

Аҥа дойду Улуу сэриитин сылларыгар Чурапчы ороҕуонун 41 колхоостарын күүс оттуган Хоту көһөрүү – Саха сирин сэрии кэмиттааҕы историятын биир ыарахан кэрчиитэ буолар. Чурапчы көһөрүллүүтүн суоттага 75 сыл устата хас биирдии бэйиитигэр, ордук оччогооҕу кэм тыынныах туоһуларыгар, аанан-аҥаан биэрбэт сүрэх бааһа буолан, ейбүтүгэр-саанабытыгар умнуллубат.

Чурапчы алдьархайа умнуллубатын туһугар көһөрүллүү кыттыылаахтара этэр кэлгэнэ ыччакка көһөрүллүү историятын эйгэни кэпсэн, суруйан хаалларылар, аҥас матырыйаалдары хомуйуута туох баар кыахтарын ууран турар үлэлэлэр. Биһиги ытык кырдьаҕастарбытыгар көһөрүллүү алдьархайын үйэтитиигэ уҥаҕабыт комоҕорун иһин дириҥ махтабытын тиэрдэбит.

Улууска эсэ 2015 сыл саҥатыттан көһөрүллүү 75 сылыгар аналлаах дьаһаллар быланнаннан, үгэ эрдэтэн сабаламмыта. Биир былаанныах үгэнэ Чаачыгыйга көһөрүллүү кыттыылаахтарыгар аналлаах 1 200 000 солк. суумалаах пааматынныык тутуллуута буолар. Биһиги убаастыыр, кэн тутар кырдьаҕастыт, Хоту көһөрүллүү кыттыылаҕа, РСФСР культуратын туйгуна, Чурапчы улуһун Бочуоттаах олохтоохо Василий Николаевич Дьячковскай пааматынныык бырайыатын аатырыннан буолар.

Дойду үрдүгэр үп-харчы кырыымчык комигэр биһиги, ыраах Хоту көһөрүүгэ баран күүстэрин харыстаабакка, үгэ фронтугар үлэлээбит; олохтоорун толук уурбут биир дойдулаахтарбытын үйэтитиигэ, үгүтэр кэлгэнэ ыччакка иитэр-өйдөтөр үлэни ыытыыга хаалбаннаабат ытык эбээһинэстэхтэриэн умнуо суохтаахпыт: «Норуот күүһэ - комуол күүһэ» диэллэриэн, үйэтитиигэ аналлаах ойдобуннуу тутуута пенсионердар тоҕо кылайалларыгар, оттон үлэһит дьоммут-сэргэбит биир күннэк хамнастарын аныахтара диэн эрдэбит!

Амарах саха аҥаарыгар телемарафон быыстыанан ыам ыйын 5 күнүгэр тэриллэр. Онно кэтэхтэхпүт кыттын!

М.Н. МАТВЕЕВА,
улуустааҕы бэтэрээннэр Сэбиэттэрин председателэ.

Дьахтар хамсааһына

СЫЛАННА ДЬАХТАР КОНФЕРЕНЦИЯТА: КИЭН ӨРҮТТЭЭХ БЫҺААРЫНЫЫНЫ ЫЛЛЫЛАР

**Муус устар 22 күнүгэр Сылаг нэһилиэгэр "Дьахтар – олоҕу саҥатааччы" диэн аатталлаах конференцияны нэһилиэк дьахталларын общественнай түмсүүгэ тэрийэн ыытта. Маннык дьахтар сүбэтэ, Сылаг, Улахан Күөл, Түөйэ, Бэрэ кэрдиҥ дьахталларын общественнай олохха көҕүлүүр, бэлиитикэ

ГИБДД извещает

ВЕЛОСИПЕДИСТАМ И МОТОЦИКЛИСТАМ НА ЗАМЕТКУ

Каждый родитель обязан знать, что согласно **части 1 статьи 2.3.** Кодекса об административных правонарушениях (далее КоАП): административной ответственности подлежит лицо, достигшее к моменту административного правонарушения возраста **шестнадцати лет.**

Между тем, статистика ДТП свидетельствует, что родители порой сами подталкивают – нарочно или невольно - детей к нарушениям, которые приводят к ДДТТ. Прежде всего, здесь следует отметить родителей, которые приобретают детям мотоциклы, заведомо зная, что их ребенок не имеет права на управление транспортным средством или еще не достиг возраста допуска к управлению транспортным средством.

Из Кодекса об административных правонарушениях Российской Федерации:

Ст. 12.7. Управление ТС не имеющим права управления транспортным средством.

1. Управление ТС, не имеющим права управления транспортным средством (за исключением учебной езды), -

влечет наложение административного штрафа в размере **от пяти тысяч до пятнадцати тысяч рублей.**

2. Управление ТС водителем, лишенным управления ТС -

влечет наложение административного штрафа в размере тридцати тысяч рублей, либо административный арест на срок до 15 суток, либо обязательные работы на срок от ста до двухсот часов.

3. Передача управления ТС лицу, заведомо не имеющему права управления ТС (за исключением учебной езды) или лишенному такого права-

влечет наложение административного штрафа в размере **тридцати тысяч рублей.**

Часть 3 Статьи 12.23. Нарушение правил перевозки людей. Нарушение требований к перевозке детей, установленных Правилами дорожного движения,-

Влечет наложение административного штрафа в размере **трех тысяч рублей.**

Ст. 12.6. Управление транспортным средством (далее ТС) водителем, не пристегнутым ремнем безопасности, перевозка пассажиров, не пристегнутых ремнем безопасности, если конструкцией ТС предусмотрены ремни безопасности, а равно управление мотоциклом либо перевозка на мотоцикле пассажиров без мотошлемов или в не застегнутых мотошлемах -

влечет наложение административного штрафа в размере **одной тысячи рублей.**

ОГИБДД ОМВД России по Чурапчинскому району напоминает, что **согласно п. 22.9 Правил дорожного движения** (далее ПДД):

Перевозка детей допускается при условии обеспечения их безопасности с учетом конструкции транспортного средства;

Перевозка детей до 12 летнего возраста в транспортных средствах оборудованных ремнями безопасности, должна осуществляться с использованием детских удерживающих устройств, соответствующих весу и росту ребенка, или иных средств, позволяющих пристегнуть ребенка с помощью ремней безопасности, предусмотренных конструкцией транспортного средства, а на заднем сиденье легкового автомобиля – только с применением специальных детских удерживающих устройств.

Запрещается перевозить детей до 12летнего возраста на заднем сиденье мотоцикла.

Особые требования предъявляются и велосипедистам - согласно п.24.2 Правил дорожного движения детям до 14 лет выезжать на велосипеде на проезжую часть запрещено

П. 24.8 ПДД. Велосипедистам и водителям мопедов запрещается:

управлять велосипедом и мопедом, не держась за руль хотя бы одной рукой;

перевозить груз, который выступает более чем на 0,5 м по длине или ширине за габариты, или груз, мешающий управлению;

перевозить пассажиров, если это не предусмотрено конструкцией транспортного средства;

перевозить детей до 7 лет при отсутствии стационарных оборудованных для них мест;

двигаться по дороге без мотошлема (для водителей мопедов);

пересекать дорогу по пешеходным переходам.

Помните! Соблюдая правила дорожного движения, мы сохраним бесценные жизнь и здоровье!

Инспектор по пропаганде безопасности дорожного движения **Аттипина А.А.**

Прокуратура информацирэр

ХОЛУОБУНАЙ БУРУЙУ ОНГОРБУТ ОҢОЛОР ЭППИЭТИНЭСТЭРИН ТУҺУНАН

1999.24.06.120 №-лээх "Сокуонтай саастарын ситэ иник оҕолор коруутэ-испитэ суох сылдьыларын уонна буруйу онгоруулларын сэрэтии" туһунан федеральнай сокуон 26-с ыстатьятыгар ыйарылган, холуобунай эпиэтинэстэх гражданнар саайын ситэ иник оҕо холуобунай буруйу онгорор түгэнигэр, кини туһугар холуобунай дьыала кобутуллубут. Ол эрдэ, бу оҕоҕо государство онтуттан туох дьаһаны дьайыы кыайан онгоруллубат диэн сыыһа өйдөбүл баар.

Ол курдук, саайын ситэ иник сокуону кэйэччи сабыылаах тиинтэх оскуолаҕа үөрэнэ барарга күүтэлэнэн сол Буруйу онгорбут оҕо туһугар холуобунай дьыаланы кобутэрэ закаастыыр туһунан быһаарыы не дьыала уорганнарыгар улуустаабы оҕолор дьыалаларын көрөр уонна кинилэр бырааптарын комускуур хамыыһыйаҕа ыытыллыан сол. Хамыыһыйа бойотун онгуттэн саайын ситэ иник сокуону кэйэччини сабыылаах тиинтэх оскуолаҕа ыытар, эбэтэр конноруутун соготоҕун туһунан суолтаны баран быһаарыы ылыллар. Бастакы көрүнтэх быһаарыы ылыллар түгэнигэр, не дьыала уорганнара эбии документ, характеристика, ыспыраанка хомуйан, саайыы ону суукка тиэрдиллэр. Суугунан дьүүллэһиигэ түмүгүнэн, сокуонтай саайын ситэ иник буруйу онгорбут оҕону салгыы уонсай, эбэтэр сабыылаах тиинтэх оскуолаҕа 2 сылга диэри болыохо үөрэтиэхтэр туһугар быһаарыы ылыллар.

Ол курдук, юнникки сылларга Чурапчы улууһугар Саха Ороспүүбүлүкүтин таҥнарар баар анал сабыылаах тиинтэх оскуолаҕа Чурапчы сэлиэнньэтин оскуолатын бинилиэстэриттэн иккис сокуонтай саайын ситэ иник үөрэнээччи буруйу онгорон ыытыллыыллар. Онтуоха 2017 сыл саҥаларыгар сокуонтай саайын ситэ иник К. Оренбург убаҕайыгар итинник көрүнтэх анал тэриллэрэ 1 сылгыар болыохо үөрэнэн кэлиэ, эмиэ бу сылга, суут быһаарыытынан, сокуонтай саайын ситэ иник П. иккис сылга конноруутун сылгыгар Амурскай убаҕаска баар сабыылаах оскуолаҕа ыытылынна. Бу, бастаан туран, хаттаан буруйу онгоруулу сэрэтэр маҥраҕар буолар уонна оскотун саайын ситэ иник сокуону кэйэччи туһугар түүк баар кыаллар буруйу онгоруулу сэрэтэр маҥраҕар туттуллубуттарын үрдүгүн, оҕо конноруумэтэх түгэнигэр туттуллар.

Онон убаастабылыах гражданнар, оҕолут сокуону кэспэтин, итэҕэл дьон быраабын убаастыырын туһугар улахан болҕомто ууруллуоҕ эрдэгэр.

Чурапчы улууһун прокуратурата.

БИЛЛЭРИИЛЭР / ОБЪЯВЛЕНИЯ

Николай Ефремович Попов аҥыгар бэриллибит "Ветеран труда РФ" даҕаһыгынна сүүрүгүнэн, дьиҥэ суоҕунан аҕаллар.

***

Роман Семенович Криворшапкин аҥыгар бэриллибит байыаннай билиэт сүүрүгүнэн, дьиҥэ суоҕунан аҕаллар

Сылаан нэһилиэгин олохтоохо, күлүү дьоҥҥут

МАКАРОВ Иван Гавриильевич

ыраахан ыарыыттан олохтон туораабыттан, эйэлээхтэр Клара Гавриильевнаҕа, аймахтарыгар дириҥ куттаммыыны тиэрдэбит.

Сылаан орто оскуолатыгар биирэ үөрэммит дьоҥнуттан.

Күлүү бырыана, Болгоото нэһилиэгин олохтоохо, сибээстэх боҕотоно

ЕФРЕМОВ Василий Дмитриевич

ыраахаттыы ыалдьан олохтон туораабытынан, дьоҥсобиэгэр, "Арчы" үөрэтэр кинн ыалдьыбат бухгалтерыгар Прасковья Дмитриевна Максимовааҕа дириҥ куттаммыыны тиэрдэбит.

Болгооготтон дьоҥнэрэ.

Болгооготтон торуттэх Дьокуускай куорат олохтоохо

МАТВЕЕВА-КРИВОШАПКИНА Клара Романовна

бу дьыл, муус устар 14 күнүгэр ыраахан ыарыыттан олохтон туораабытын биэрэр дьоҥнуттан, биирэ үөрэммит эрдэгэр, аймахтарыгар ис дириҥ эрдэбит.

Биирэ торообут эрдэгэр.

ГИМС извещает

ИНФОРМАЦИЯ ДЛЯ СУДОВОДИТЕЛЕЙ

С 1 января 2015 года правила аттестации на право управления маломерными судами, проводится на основании приказа МЧС России от 27 мая 2014 года № 262 «Об утверждении Правил аттестации на право управления маломерными судами, поднадзорными Государственной инспекции по маломерным судам Министерства Российской Федерации по делам гражданской обороны, чрезвычайным ситуациям и ликвидации последствий стихийных бедствий» (далее – Правила), определяют порядок определения уровня знаний, умений и навыков при аттестации для представления права управления маломерными судами, используемыми в некоммерческих целях, и подлежащими государственной регистрации в реестре маломерных судов.

Общие основания проведения аттестации на право управления маломерными судами (далее – аттестация) определены пунктом 3.1. Правил и включают в себя:

проверку документов заявителя, необходимых для аттестации по заявленным типу маломерного судна и району плавания;

проверку теоретических знаний заявителя по заявленным типу маломерного судна и району плавания;

проверку навыков практического управления маломерным судном заявленного типа в заявленном районе плавания.

Перечень документов для допуска к аттестации для получения удостоверение на право управления маломерным судном:

письменное заявление судоводителя;

документ, удостоверяющий личность заявителя;

документ об обучении для управления маломерным судном заявленного типа в заявленном районе плавания, выданное организацией или индивидуальным предпринимателем, имеющими соответствующую лицензию для реализации программ подготовки судоводителей маломерных судов заявленного типа в заявленном районе плавания;

медицинская справка (как у водителя автотранспорта);

фото размером 3 х 4 (без уголового старения) 4 шт.

При положительном результате аттестации пунктом 1.5. Правил предусмотрена выдача удостоверения на право управления маломерным судном (далее – удостоверение), которое удостоверяет право его владельца управлять в указанном районе плавания маломерным судном указанного типа, используемым в некоммерческих целях, после оплаты государственной пошлины на сумму 1300 рублей.

Аттестацию судоводителей на право управления маломерным судном проводить аттестационная комиссия созданная приказом начальника Главного управления МЧС России по РС (Я) от 25 декабря 2016 года.

По вопросу замены удостоверения на право управления маломерным судном в связи с истечением срока его действия или необходимости выдачи дубликата удостоверения в связи с его утерей или приходом в негодность Чурапчинский инспекторский участок сообщает:

Согласно пункта 3.13. Правил, замена удостоверения в связи с истечением срока его действия производится без проверки теоретических знаний и практических навыков заявителя.

Перечень документов для замены удостоверения в связи с истечением срока его действия, за внесение изменений в удостоверение, в связи с переменой фамилии, имени, отчества и выдачи дубликата в связи с утерей или приходом в негодность:

письменное заявление о необходимости замены удостоверения в связи с истечением срока его действия, написанное в произвольной форме;

документ, удостоверяющий личность заявителя;

личная карточка судоводителя, находящаяся у заявителя;

имеющееся удостоверение;

медицинская справка.

квитанция замены удостоверения на право управления маломерным судном государственной пошлины на сумму 650 рублей.

Или квитанция за внесение изменение в удостоверение, в связи с переменой фамилии, имени, отчества государственной пошлины 350 рублей.

Или квитанция за выдачу дубликата удостоверения на право управления маломерным судном, в связи с его утерей или приходом в негодность – 1300 рублей.

Дополнительные информации по всем вопросам вы можете получить в кабинете Чурапчинского инспекторского участка ФКУ «Центр ГИМС МЧС России по РС (Я)» по адресу с. Чурапча, улица Карла-Маркса 5А (здание пожарной части).

ВрИО руководителя Чурапчинского инспекторского участка Госинспектор ГИМС Т. М. ЛЫТКИН.

Кыаһыйдыр редактор – **А.А. ЗАХАРОВ.**
Эдиэтиэр сэҕэрдэр, сурукпаппа – **А.Н. ЗАХАРОВА.**
Экономика, тыа хаҥаайыстыбатын отдела – **А.М. СВЕТЦОВ.**
Корреспондентар – **О.В. ЖИРКОВА, С.А. ЖЕНДРИНСКАЯ.**
Типаны – **Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.**
Бэлиитэлэтэр – **С.А. ПАВЛОВ, Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.**

Тэрийэн таһаараччылар: СР Правительствата, Чурапчы улууһун "Сана олох" редакционнай-издательскай холбоҕуок автономнай учреждение. Российскай Федерация Роскомнадзор СР управлениетэ 2012 с. күлүн тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэчээккэ сананас: № 45 (11355) Кэмэйэ: 1.5 бач. лист Тираж 1648. Хаһыат сыната: 10 солк.

Сана олох

Аҥар суолтар эмиэ сана редакция позициятыгар кэпсиэ сыыстыбат. Сурукпаппыт чаастарын кыраабыттарыгар, кистэлэҥнэрдэрдэ бэлиитэлиэхтэр.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэрилиннэ: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционнай-издательскай холбоҕуока 26.04.2017 с. офсетка бэчээттэнэ. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекскэ: 54907. Хаһыат издиэлэрэ устэ: оптуорунньукка, чаппизорга уонна субуотаҕа тахсар.

Билии тердун барытын биэрбит сирим баар -- Чурапчы

Төрөөбүт соругум

Чурапчы улууһун үөрэҕин салалтатын "Саҥа олох" хаһыакка анал сыһыарыыта № 5

2017 сыл
Муус устар
27
күнэ
чэппиэр
№ 45 (11355)

САЛАЙААЧЧЫ КОЛОНКАТА

Сыллата идэ маастарыстабытын араас таһымнаах куонкурустарыгар биһиги педагогтарбыт ситиһиилэхтик кыттаннар, бэйэлэрин үөрэтэр таһымнарын, кыахтарын көрдөрөн киэҥ эйгэҕэ учуутал, интэриэннэ идэтин үрдүк кэрдиискэ таһаараллар. Биһиги хинилэр ситиһиилэриниэн киэн туттабыт. Бүтүн Россиятаабы «Сыл учуутала» куонкуруска биһиги улуус-пут чулуу педагогтара Е.Д. Макаров, П.М. Яковлев, С.М. Макарова, «Сердце отдаю детям» куонкуруска Н.Н. Тереотин ситиһиилэхтик кыттыбыттара. Биһиэхэ Мүгүдай оскуолатын физкультууранан учуутала Я.Ф. Толстоухов Бүтүн Россиятаабы куонкуруска кытта барара биһиэхэ үөрдэр.

Үөрэхтээһиҥ национальнай бырайыагын уонна ереспубликаҕа бастын учууталларыгар анаммыт гранналарга сылын аайы дьоммутун мэктиэлиибит.

Тыл балыыкэтигэр улахан болҕомто уурулунна, С.А. Новгородов төрөөбүтэ 125 сылыгар уонна сахалыы сурук-бичик буукубаар 100 сылынан саха тылын, литературатын уонна культууратын учууталларын сүүһэ Саха сиригэр аан бастаан ыытылынна, маннык саха тылын үөрэтии концепциятын дьүүллэстилэр. Бахсы учуутала Ж.Ф. Барашкова – съезд үлэтин кэбүлэҥнилэртэн биирдэстэрэ. СӨ саха тылын учууталларын ассоциациятын бэрэссэдээтэлинэн талыллыннар.

Сотору кэминэн биир кэлим экзаменнар саҕаланыахтара. Онуоха үөрэх эйгэтин туһаннаах үлэһиттэрэ, кыттаачылар бука бары учуутэйдик бэлэмнэнэн, ситиһиилэхтик туттарарга кыһаллыаҕын.

Бэс ыйын 28–30 күннэригэр «Тыа сирин оскуолата&Үөрэхтээһиҥ маарката» 15-с ереспубликэтээҕи педагогическай дьаарбанка Чурапчы улууһугар ыытылларынан, бары үөрэхтээһиҥ эйгэтин үлэһиттэригэр баар кыахпытын таба туланан, түмүүлэхтик тэрийэн, инновационнай үлэбитин көрдөрөн, ситиһиилэхтик кыттан улууспут аатын аатталыаҕын диэн ыҥырабын.

Т.В. ПАВЛОВА, Үөрэх салалтатын начальника.

ИДЭҺЭ ТУҺААЙЫЫ САҤА НЬЫМАТА

(«МЫҢДЫР» бырайыак бастыҥы хардыылара)

Улуустаабы үөрэх салалтатын иннигэр тэриллибит «Мыҥдыр» бырайыак үлэлии бастаҥы түүмүгэ муус устар 11-14 күннэригэр эбии үөрэхтээһиҥ тэриллэрин – «Уоруу» оҕо дьоҕурун сайыннарар киин (дир. И.П. Уаров), үөрэтээр-оҥорон таһаарар комбинат (дир. В.Е. Попов) уонна И.Е. Федосеев - Уйбаан Дэсөө аатынан Дириҥ орто агроскуола (дир. Д.И. Попов) бакаларыгар улуус гимназиоктэриттэн 150-тан саха 7-с, 8-с, 10-с кылаас үөрэнээччилэрин хабан сылдьыбыт.

Бырайыак оҕону иэдэс туһайдар, дириҥэтэр үлэ сабыдыалларын сайыннарар, чинчийэр үлэҕэ аттар бырайыак биэрэтэр уонна улахан олохо бэйэтин дьыалатын тэриллэрэ кыаҕы биэрэр сылдьар. Ыытылыыта тэриллэн суоллаабыт сетевой ньымаан идэҕэ туһайдыыны олохо киллэрии буолар. Биһиэхэ комплексэ учуонайдар этэллэринэн, soft skills (дьоҥ кытта бодоруһар, сахалыы аһаҕастык этэр хаҥастыба) уонна hard skills (иннигэн туран-хабан оҥорор) сабыдыалларын дьүүрэтэн сайыннарыыга болҕомтону уурары болжоммуттар.

Оттон курдук, бу күннэргэ биһиги оҕолорбут метапредметнай суругуннан үлэлии (аҕаан, пуучча уонна саха тылын сорудахтарын) толордулар. Тоҕус хайыһаннан – «Театральный», «Иҥэрэн оҥоруу», «Технической конструирование», «Тимири художественнай туһэрбиэ», «Маска уҥаабыт», «Парикмахерскай», «Инстэнии», «Тыа хаһаайыстыбатын лаборатория», «Автодело» хайыһаларыгар бэйэлэрэ туран-хабан иэдэс сабыдыалларыгар үөрэнэллэр. Ордук оҕо олохо бэлэмнэх буолуутуттар болҕомтону ууруу Федеральнай суоттаах стандартынан биир сүрүн ирдэбилинэн буолар. Бу бырайыак чэрчитинэн иэдэс ирдэбилгэ сөп түбэтиллэрэ, оҕо аҥаар идеэлэрэ хаҥалык хаҥастыбалары, сабыдыалары иэдэйиэхтэрин маршрутнай кинигэҕэ киллэрэн, консультант психологтар үөрэнээччилэри кытта үлэлэстилэр. Бу маршрутнай кинигэ оҕо бэйэтэ толорон, ырыаһанан түмүктэрин оноорутар туһайдыыта.

Күннэҕи үлэ түмүгүнэн хас биирдии оҕо тус сахалыы аһаҕастык этэриэн туһайдан «Рефлексивной эрдиир» тэриллиэ. Бу эрдиирэ Олдуулуунна аҥаарыгар техникумнаах идэҕэ үөрэнэ сылдьар устуоруоннара, «Ай» студия салайаачыта В.Д. Пинигина, «Дьоҥэ» тэриллэтэн модельер-конструктор Ц.И. Томская, инстэнньэт О.С. Захарова, ынчат политиканы отдельын спеціалиста А.И. Афанасьева, Духуобунай сайдыы киинин үлэһитэ О.А. Ноева кыттаннар, оҕолор аҥаар консультант олус кэхтээхтик кыттыылар, ыйытыылырыгар хоруйдаан ыыталлар.

Бу идэҕэ туһайдар күннэр саҥа сүрүн буолан хас биирдии үөрэнээччигэ эбии билиннэ, саҥа толкуйу, сабыдыалы оҥостообута, ойдообута уоскитиллэрэ буолуо диэн эрдэбит.

С.Т. КАРДАШЕВСКАЯ,
Үөрэх салалтатын методическай отдельын спеціалиста.

ЭҺЭРДЭЛИИБИТ!

Кэлэн иһэр Эйэ, Үлэ, Маай уонна Кыайыы күнүн бырааһыныыктарынан оскуола салайааччыларын, коллективтарын, үөрэнээччилэри уонна бэтэрээннэрбитин итиитик-истиитик эҥэрдэлиибит! Үлэһит кэҥи айхалланыын, иҥэ сырбитигэр эйэ, дьол эрэ сатыылаатын, сэрии буолбатын! Дойдубут үйэтин үһаасар айымньылаах үлэбитигэр ситиһиилэри, туруоруммут соруктар туоларыгар, дьоҥ-соруну уонна байылыат алгыы баҕарабыт!

***

Учууталлаан саҕаланан, Хатылы, Толой оскуолаларын дириэктэриэн уонна Үөрэх салалтатын начальниклэриэн таһаарыллахтык үлэлээбит коллегабытын Константин Константинович Чичигинаровы алгыы орто амыдыанын туолар үйэлэр үөрүүлээх үбүлүйэлэрэн истиг эҥэрдэбитин тиэрдэбит! Торообут дойдуг сарсыныттын салайсар этиэхтээх үлэҕэр үгүс ситиһиилэри, дьоҥ-соруну баҕарабыт!

СЫЛ БАСТЫҢ УЧУУТАЛА - 2017

Муус устар 3-7 күннэригэр Дьокуускайга «Сыл бастыҥ учуутала–2017» педагогтар идеолорун маастарыстыбатын көмөлөрүн куонкурус ереспубликэтээҕи финала буолан аастар.

Маанытааҥ ереспубликэҕэ 26 улууһуттан, Дьокуускай, Нерюнгри куораттарыттан барыта 30 бастыҥ учуутал кыттыбыт ыытыы. Биһиги улууспутуттан С.К. Макаров аатынан Чурапчы гимназиятын пуучча тылынан литературатын учуутала Алена Борисовна Моисеева кыттан куонкурус кылгыыр-ааҕыыларын бастыта.

«Учить и учиться» диэн дириҥнэн куонкурус сүрүннэк дириҥ ис хоһоонноохтук уонна үрдүк күүрүүлэнэн саҕаланыы хаҥалыбыт ыытылынна. Куонкурус «Методический портфолио» урутуур көстүүлэр учууталлар үс сорудаҕы толорбуттар: «Интернет-ресурс», «Методический семинар» уонна «Мин – учуутаабын» эссе суруйуута. Конкурсантар сирэй кыттыы бастаны туттар 5 сиригэн хайыһыаҥ, 12-лиэн кэнниттэн дьүүллүүр суоттаах иннигэр уруоктарын курааг оскуолаларын аакпакка сылдьыбыттар. Бу үөрэхтээһиҥ аҥаар эйгэҕэ тахсыбыт бирии көрүүлүгэн буолар. Алена Борисовна кытарыгар үөрэх салалтата, гимназия коллектива кыҺаммыт, болҕомто уурар комо-тирэх буолуталлар. Киин курааг 17-с нүомэрдэх оскуолаларыгар 6-с кылаакка хаһыат мас хаҥыстабыгыттан аммыт пуучча тылын уруогар «Стилистика речи» тиэмэҕэ сайыннарыллыбах проектэй уруоку үрдүктэйдик ыытта. Бу аатаммыт турдар түмүктэриэн 30 финалистан 15-гэ лауреат буолан салгыы күрэхтэһэр бырааптаныллар.

Алена Борисовна салгыы «Учитель-мастер» турда киирсэн «Маастар-кылаас», «Педагогический совет» уонна «Үөрэхтээһиҥ бырайыага» 3 сүрүн сорудахтарын ситиһиилэхтик туоратан, 15 лауреаттан талыллан, 7 кыайыылаах аҕаллыгар киирэн барыбытын үөрүү. Алена Борисовна улуус чиэһин эстиэнистэлэхтик уонна дьоҕуннаахтык комуносообиэ киэн киҥи бэйэтэ ыытыыта дьаныардаах, идеялэрэ үрдүк таһымнаах, корорго уонна коллегаларын убаастабыллаах ыытыыта.

Күнсөкүрүс мунутуур кыайыылаах Дьокуускай куораттаах 33-с нүомэрдэх оскуолатын историяҕа учуутала Прокопий Дмитриевич Балонкин аатанна.

27-с тогулуу ыытыллар «Сыл бастыҥ учуутала» куонкуруһу Үөрэх уонна наука министерыстыбатын С.Н. Дроздов-Ньаҕыын Үөрэҕи сайыннарар уонна идэ таһымын үрдэтэр институт тэрийбэт ыытта. Пермь куораттан Россия «Учитель года–2012» куонкуруһун финалыста Ирина Александровна Басонова кэтэн сана формаҥын «Педсовесть» ыытыыта көрсөллөр.

Алена Борисовнаны улахан кыайыылаах эҥэрдэтэн туран, баҕарабыт туе оҥорор дьоҥ-соруну, дорообуйаны, учуутал сыраах үлэлиэн оссо үрдүк сиэрдэриэн! Бу эйгэ педагог чаҕылхай сиэрдиэ иннигэр ла үгүс соруктары туруорар, эстиэхтэн ирдиэрин сыанабыт, айар-тутар дьоҕура дириҥник, хорутуулаахтык сайыа турдуттар иэдэс эрдэбин биэрэбин.

И.М. ДЖАНКАБУЛОВА,
Үөрэх салалтатын спеціалиста.

"СҮРЭХПИН ОҔОЛОРГО АНЫЫБЫН - 2017"

Бу куонкуруска 1998 с. эбии үөрэхтээһиҥ педагогтара кыттаннар оҕону иитиигэ идеолорун маастарыстыбатын үрдэтэллэр.

Муус устар 6-7 күннэригэр Дьокуускай куоракка Саха сиригэ 13 улууһуттан уонна Дьокуускай куораттан, Жатай бөлүүлэригэн барыта 30 эбии үөрэхтээһиҥ педагогтара, тренерлар, музыкальнай оскуола педагогтара, оҕо тэриллэрин салайаачылара куонкуруска кыттыылар. Куонкурус 6 хайыһаннан туорт түмүмэҕэ бирдэ. Сүрүн түмүмэҕэ иитэр-үөрэтэр үлэ программатын комуносообиэ уонна аҥаар диэрэктэрэ ыытыы буолуталлар. Дьүүллүүр суоппа улахан болҕомтоҕо инновационнай технологияны туһаныыта уурда.

18 кэнниттэн турар дьүүллүүр суоппа наука докторлара, кандидаттара, ХИФУ Педагогическай институт, Хотугу дойду физико-техническай проблемаларын чинчийэр институт уолта, үөрэх тэриллэрин преподавателлэрэ, спеціалистара үлэлэлиэтэр.

Куонкурус түмүгүнэн 6 номинацияҕа кыайыылаахтары уонна призерлары быһаарыстылар. Чурапчы улууһуттан "Уоруу" оҕо дьоҕурун сайыннарар киин филиалларын педагогтара – И.М. Павлов аатынан Чурапчы оскуолатын «Айыы» бөлүүн салайаачыта Марианна Михайловна Слепцова «Социально-педагогическай» номинацияҕа I-ны степеннэх лауреат аатын ылан кыайыылаахтарынан тахсыбыта, В.С. Яковлев - Далан аатынан Кытаанах оскуолатын «Буоз» прикладнай курдуһуотун салайаачыта Парасковья Владимировна Монастырева «Художественнай» номинацияҕа дипломунан наҕараадаланна.

Кыайыылаахтарга СӨ Үөрэҕин уонна науканын министерыстыбатыттан иитэр-таһымын үрдэтэр федеральнай куурустарга барар боппуоскалар сертификаттара, аҥаар бириэмиэлэри туттарталлар. Бары кыайыылаахтар Бүтүн Россиятаабы «Сүрэхпин оҕолорго аныыбын» куонкурус таҥар түмүмэҕэр киирдилэр.

К.Д. ЧЕЧЕБУТОВА,
Педагогическай музей үлэһитэ.

СЫЛ БАСТЫҢ БАҺААТАЙА

Ереспубликэбитигэр оҕо хамсаһыылын иннинэ-сыдыылар педагогтар бу куонкуруһунан СӨ Үөрэҕин уонна наукатын министерыстыбатын «Эбии үөрэхтээһиҥ уонна оҕо хамсаһыылын сайыннарар киин» уонна Россия үөрэнээччилэрин хамсаһыылын Саха сиригэҕэ салаата – «Дьүлүүр» оҕо бирдэ-бирдэ хамсаһыыла тэриллэ ыытыллар.

Муус устар 7-8 күннэригэр Дьокуускай куораг 2№-дэх оскуолатыгар уонна Үөрэҕи сайыннарар уонна идэ таһымын үрдэтэр институкка 8 педагог туорт түмүктэх куонкуруска курааг эстиэстэр. Биһиги улууспутун С.Д. Федотов аатынан Хадар оскуолатын дириэктэрэ иитэр үлэҕэ солбуйаачыта Лидия Ивановна Лукина кыттыыта. Конкурсантар бэйэлэрин бэлиэтэ-ньиэрдэрин таһаарыы туе уопутуттарын сыдыгыстылар, маастар-кылаастары ыытыстылар, хаҥалыыта соп түбэстэр бэлиэрэлэрэ ыытылар түмүмэҕэ ластылар. Лидия Ивановна 8-с кылаастарга «Киҥи – айылҕа оҕото» тиэмэҕэ маастар-кылаас ыытта. Киин пионерскай этэрэ-этэрэ тэрийиигэ уопута коллегаларын уонна эстиэстэр үрдүк сыанабылларын ылта.

«Пересловой уопут» номинацияҕа Лидия Ивановна дипломунан наҕараадаланна, Үөрэҕи сайыннарар уонна идэ таһымын үрдэтэр институт «Үөрэр колуоннаах патриотическай иитии иннинэ» уонна бастакы СӨ Оҕо общественнай түмүүлүн бастакы салайаачыта Нина Афанасьевна Барашкова аҥаар бириэмиэлэриэн наҕараадаланна.

Г.П. КОЖУРОВА,
Үөрэх салалтатын спеціалиста.

ТЭТТИК СОНУННАР

«Экзаменнга бииргэ бэлэмнэнэбит»

Күлүн тутар 28 күнүгэр экзаменнга бэлэмнэниигэ аһаҕас аан күнэ ыытылынна. Бу тэрээһини үөрэх салаатата Үөрэҕи сайыннарар уонна идэ таһымын үрдэтэр институт Үөрэх хаачыстыбатын кэтэн көрөр кииннин кытта ыыттылар. Барыта 120 педагог кыттан, быйылгы ГИА-ны тэрийии уонна ыытыы уратыларын иннитилэр, 9-с кылааһы бүтэрээччилэр экзаменнарын тэрийии туспа таарыйынна, «Я сдам ЕГЭ» бырайыаҕы билистилэр. А.Е. Габышева, И.Н. Шарина, С.М.Коркина дьоннно тиийимтиэ тыына кэпсээтилэр. Выпускниктарга анаан нуучча тылыгар уонна математикаҕа туһалаах консультациялары Л.М. Скрябина, З.С. Романюк ыыттылар. Онно 105 выпускник консультацияланна.

Биир ураты түгэннэн төрөппүттэр экзамены ыытыы бэрэдэгин, хаамыытын билсиилэрэ буолла - - бэлиэтэниини, тимири көрдүүр тэрили аастылар, бланкалары толордулар, экзамены хонтуруоллааһын барыытын, КИМ-нэри бэчэчэттэһини көрдүлэр.

Ону тэнэ 49 төрөппүт «Аһаҕас кэпсэтиигэ» долгутар ыйытыктарыгар хоруйдары, экзаменнга бэлэмнэнии кэмигэр оҕоҕо хайдах кемелеһиргэ сүбэ ыллылар. Аһаҕас аан кыттыылаахтара бу күнү олус кэдьүүстээхтик ааспытын балиэтиллэр уонна институт кииннин үлэһиттэриигэр махталларын тиэрдэллэр.

Педагогическай аҕыйылар

Күлүн тутар 30 күнүгэр Одьулуун орто оскуолатыгар үөрэх үлэһиттэрин педагогическай аҕыйылара буолан ааста.Барыта 10 секцияҕа 100-тэн тахса педагог 85 дакылаатынан кытыннылар. Дакылааттар сүннүүнэн оҕону гражданскай-патриотическай тыыннга иитиигэ, идэҕэ туһаайыыга, аҕыйыга, оҕо өйдүүр дьоҕурун сайыннарыыга, сатабылы инэриигэ туһуланнылар. Хас биирдии кыттаччы чинчийэр үлэтигэр кэтэн көрүүнү, тэнгэбиллэри туттуута тоҕоостоохо ыйылынна, сана, сонун көрүүнү бутан бастын педагогическай уопуту араас таһымнаах тэрээһиннэргэ кытыннаран, сайыннаран иһэр сорук туруорулунна.

Музыка олимпиадата

Муус устар 17 күнүгэр С.А.Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатыгар 2–4 уонна 5–7 кылаас үөрэнээччилэрин ортотугар улуустааҕы музыка олимпиадата ыытылынна. Кыттаччылар тест толордулар уонна музыкальнай айымныыны истиигэ күрэхтэстилэр. Оҕолор олимпиадаҕа бэлэмнээхтэрэ, педагогтар ФГУеС ирдэбилинэн сөптөөх хайысханы тутуһан дьаһыктыыллара ылбыт ситиһиилэриигэр кэҥиннэ.

Кыайыылаахтарынан Алаҕар, Чурапчы, Хатылы, Арыылаах, Хатылы, Дириҥ орто оскуолатын оҕолоро аатаннылар. Музыканы өйдүүр кэпи оҕоҕор дьоллоох, үлэтигэр ситиһиилээх буоларын туһунан биллиилээх психологтар тоҕоҕолоон балиэтиллэр, күннээҕи да этэх ону көрдөрөр. «Музыка для всех» бырайыак чэрчитинэн үөрэнэр программа саҥардыллан сайдыы бары оскуолалары хабан үгүө түмүккэ тиэрдиэҕэ.

4-с кылаастар олимпиадалара

Математика, тулалыыр эйгэ, нуучча уонна саха тылын предметтэриигэр улуустааҕы олимпиада И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оскуолатыгар буолан ааста. Манна 16 орто уонна 2 оскуола-уҥуйаантан барыта 86 оҕо кыттыыны ылла. Хас биирдии предметтэ кыайыылаахтары таһынан уон бастыҥнар ахсааннарыгар киирэр 4 оҕо аатанна. Олдук үчүгэй бэлэмнээхтэриэн С.А. Новгородов аатынан уонна И.М.Павлов аатынан Чурапчы, Соловьев, Амма, Мугудай, Хатылы, Алаҕар орто оскуолаларын уонна Чурапчы интэриэнээт-оскуолатын оҕолоро буоллулар. Оскуола-уҥуйааннартан Түөйэ уон иҥигэр киирдэ.

КИНИЛЭРИНЭН КИЭН ТУТТАБЫТ

ПЕДАГОГ-МААСТАР

СӨ үөрэҕириитин туйгуна, РФ уопсай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ Гаврил Иннокентьевич Гоголев Г.Д. Протодьяконов аатынан Алаҕар орто оскуолатыгар математика, физика, информатика учуутальынан үлэлээн кэлбэт. Кини 1988 с. СГУ математическай факультетын бүтэрэн учуутал үлэтин саҕалаабыта.

Гоголевтар дьиэ кэргэн – ороспуубулуогэҕи «Педагогическай дьиэ кэргэн – 2006» куонкурус финалистара. Гаврил Иннокентьевич 2008 с. Үөрэхтээһин национальный бырайыак чэрчитинэн Россия бастыҥ учуутала аатын ылбыта. 2011 с. педагогикаҕа Михаил Андреевич Алексеев аатынан СӨ Государственнай бириэмийэтин лауреата буолбута.

Педагог үөрэтэр маастарыстыбатын үрдүк таһымна үөрэтэр оҕолорун сиэнэ-ниэрэ кэстэр. Улуустааҕы «Эйэр информатик» күрэхэ Алаҕар оҕолоро мөлдьи үчүгэй биир тэҥ болҕомтоох буоллаллар, биирдиилээн да, хамаанданан да күрэхэ үрдүк көрдөрүүлэлэллэр. Бастакы робототехника куонкуруутар кыра уонна улахан оҕолор белехтэрүүгэр кыайыылаахтары болҕомтоҕолоох. Бүтүн Россиятааҕы үөрэнээччилэр спортивнайдарын муниципальный түүлүгэр икки сыл Гоша Сивцев 1-кы миэстэни ылары сиистилэр.

Артем Местников математикаҕа, Гоша Сивцев информатикаҕа улуустааҕы олимпиаданы аайан, ороспуубулуокаҕа миэстэлэстилэр. Математика БКЭ-гэр болҕомноох уонна «Graph» компьютерный программалары сурулгэ, «Модель обсга графа» улуус, регион, ороспуубулуокаҕа НПК-лар эмиэ кыайыылаах уонна призер буолбуталар. Хотугулуу-Илиннии үөрэнээччилэр олимпиадаларыгар (СВОШ) Алеша Слепцов кыайыылаабыттан, Гоша Сивцев призеррынан тахсыбыттара.

2013 сылтан 9-с уонна 11-с кылаас выпускниктара информатика предметин талан үрдүк баалы ылыылара үөрэтиигэ-иитиигэ бойобуна ураты суолтаабын-ыстоҕун көрдөрөр.

Педагог сылгына «БКЭ болҕомноох интернет ресурсалары туһаныы», «БКЭ заданияларын суоттаһыы», «Информатиканы үөрэтиигэ сетевой тестированиены туһаныы», «Наука күннэригэр» математика учуутальдарыгар маастар-кылаастары көрдөрөн, динамическай программированиеҕа, робототехникаҕа, логическай тэнгэбиллэр типиктэрин суоттаһыыта семинарларга баай уопутун үллэстэн, проектнайдары суоттаһыыта аһаҕас уруокторы ыытан кэлбэт. Ону таһыгын бэйэтин таһымын араас математика уонна информатика форумнарыгар, фестивальдарыгар, куурстарга сылдьан үрдэтиэр. «Ленскай кыраай», «Зимнийдар династиялара», ХИФУ, Иэр таһымын үрдэтэр институтыгар пособиялаларыгар көхтөөхтүк кыттар.

2004 сылтан саҕалаан информатика учуутальдарын ороспуубулуогэҕи программирование күрэхэр ситиһиилээхтик кыттар. «Профи учитель» ороспуубулуогэҕи куонкуруска информатика предметтэриэр улуус биир саамай улахан көрдөрүүтүн ситиспитэ (2013 – 86 б; 2014 – 92 б; 2015 – 98.88 б).

Мария АРТЕМЬЕВА,
Үөрэх салаатын специалиста.

ИДЭТИГЭР БЭРИНИИЛЭЭХ

Дария Дмитриевна 1989 с. Дьокуускайдааҥы 2-с №-дээх педучилищены ситиһиилээхтик бүтэрэн, торообут дойдутугар оҕо саадыгар иитэччилэрэн педагогическай үлэлии саҕалаабыта. Ол кэмтэн 27-с сылын харыс да сири хаабыннаабакка, күн бүгүнүгэр диэри иитэччилэрэн үлэлиир. Кырааннары көрөн, буоҕойдоон, иитэн-үөрэтэн кэпи буолар кэскилларын тустэлэр, сиэн бастакы хардыыларыгар үөрэтэр, хас биирдии оҕо дьоҕурун сайдарыгар, дорообуйата туһугарыгар, билиитэ кэҥиириэр туруулаһан үлэлэһэр.

Дария Дмитриевна – идэтигэр бэриниилээх, айылҕаттан айдарыылаах, оҕолору сөбүлүүр, айар дьоҕуралаах, туһунан суоллаах-ыстоҕох, санаатан сананы көрдүүр, сахалыы кутталлаах-сүрдээх биир бастын үлэлээх педагог. Иитэччи идэтэ айымныылаах, сананы көрдөөбүлүүлээх үлэни эрдэтэр. Педагог быһыытынан ыытарыылаах тылларах-остоох, бэйэтин тула оҕолору түмэр дьоҕуралаах. Үлэтигэр эмоциялаах, кыһыныылаах, ыытыыны дьыалатын тиҥэтэр диэри тиэрдэр.

«Алаҥа» салайар куруппуонун үлэтин уопута улууска, регионна, ороспуубулуокаҕа киэҥник тарҕаммыта. Сүрүн болҕомтоҕун кытта оҕолорго олохтоох билиҥҥилэриигэ уурар. Олохтоох тыллаах-өстөөх, сиэнэ-ниэрэ, сиэрдэх уустук. Ол иһин оҕо тергэ айылгыгын саха ойуулуурдарын интэриэйиҥнэриҥ таба туһанан, иитэччи олохтоох билиҥҥилэргэ аҕыс ойуулары оҥорон тутар. Остуол, тыл ойуулуурдарынан, куукула театрынан билиҥнилэргэр. Үлэтин уопутун түмэн, «Олохтоох ойуулуурдар» методическай көмө пособие бэчээтэлэн, улахан сэҥэриини ылбыта. Бу үлэни сайыннаран, олох ирдэбилигэр эмоциэтэр тыла туһаран, сиэрдэн биэрбитэ. Уйуйан саастаах оҕо уйулҕата сайдар, кута бөҕөргүүр, тыллаах саппаҕа тэлимнэхтик эбиллэр, куһаҕаны-үчүгэйи ойдүүр. Оҕону күтэйэн буолбакка, интэриэйиргэтэн, биирдэ дьарыктанан, ойуулаан, остуоруйаны кытта дьаһалтан ыытахха, оҕо интэриэйиргиир, билиитэ-көрүүтэ кэҥиир, ойуулуу ньуолуо түрдэнник ыытар. Оҕолорго ийэ тыл уус-уран күүһүн, ылбаҕайын, баайын эйбэхтик үөрэтэр, эрдэйэр аҕыс оруттэх үлэни күүсүн ыытар. Оскуолаҕа киирэн иннинээҕи саастаах оҕолор обутэбит туттар мальчиктарыт, таһаарыннаабын билиҥнилэрэр «Мин саха ойуулуурбун», «Кистэлэҥнэри бул» айан оҥорбут электронный пособиялары региональный компонент киирэлиэр улахан суоллаахтар. Оҕо бэйэтин норуотун үгүө үгэстэриэр уйуйулаан улаатыанына, саха буоларынан киэн туттар. Араас көрүлгэх аралдьыттыылары, бырааһынныктары, тороппуту кытта үлэни түмэн, сааһылаан тэлгэх кинилэри оҥорор ураты дьоҕуралаах.

Сайдар эйгэни быыстаахтык, эрдэтэн тоҕоостоох, баай ис хоһоонноох, оҕолоо тиийимтиэ тыына тэрийэр, комитэн комитэр уларыйан иһэр.

Дария Дмитриевна иитэн, үөрэтэн таһаарбыт оҕолоро аһаҕастар, үөрэҕи-билиини ылыарга бэлэмнэхтэр, бэйэлэрин саналарын саҥыыллан этэллэр, айар дьоҕуралара сайдыбыт; оскуолаҕа хаһыытыйбалаахтык үөрэнэллэр.

Үлэлии уопутун улуус, ороспуубулуо таһымнар араас семинарларга, научный-практическай конференциялаарга актыыбынайдык кыттан, тарҕатыта. СӨ Үөрэхэ министерыстибэтин сахалыыллар СӨ Национальный оскуолаларын чиҥнийэр научный институка сотоҕулубут «Госкомитет программа-сайт кэрдиис комитэ» методическай пособиеҕа кыраайы-сонньуулара киирэн, уйуйаалар үлэлэриэр хоһо туһаналлар, үгүс ыстатьйа аптара.

Нэйилиэк общественнай олоҕор биир актыыбынай кыттаччы. Кэмэ сылларга нэйилиэк Собиетын депутатынан тэлбэтэн, нэйилиэк социальный-экономическай олоҕо сайдыытыгар, таһыма үрдүүрүгэр бэйэтин сүмэй кылаатын киллэрсибитэ. Художественнай самодеятельность актыыбынай кыттаччыта, нэйилиэк волейболта, остуол теннисиэригэр сүүмэрдэммит хамаанда чемпиона. Торопутуттэр, биир идэлэстэр, олохсуохар ыытааччыларын ыытар, иннинэ күүппэ сылдьар педагог.

Киэҥ ис хоһоонноох, айымныыллаах үлэтэ сыанабыын, СӨ үөрэҕириитин туйгуна, СӨ Почетэтэрин «Бастыҥ үлэлээх педагога» номинация хаһаайына, СӨ Президиэнин «Бастыҥ иитэччи» Грамын хаһаайына буолары ситиспэт, үгүс грамоталарынан, хайдыы сурукпарынан бэлиитэммит. 4 уол оҕо таһаалаах ийэтэ, эйэҕэс эбэтэ.

А.М. ДЬЯЧКОВСКАЯ, уйуйан старший иитэччита.

УЛУСНЫЙ КОНКУРС “ВОСПИТАТЕЛЬ ГОДА - 2017”

Конкурс! При звуке этого слова у каждого возникают свои ассоциации. И только те, кому посчастливилось пережить и радость победы, и горечь неудачи, понимают через некоторое время, что это замечательный педагогический праздник - праздник общения и педагогического единения.

Прошедшая неделя выдалась для многих педагогов-дошкольников Чурапчинского улуса волнительной, и в тоже время, яркой и незабываемой. 19 апреля на базе детского сада «Чуораанчыс» с. Чурапча прошел очередной муниципальный этап республиканского профессионального конкурса «Воспитатель года - 2017». За звание «Воспитатель года-2017» боролись 6 воспитателей дошкольных образовательных организаций улуса, увлеченные, творческие, неравнодушные, отличающиеся знания, умения и сердце детям. Так, назовем их имена: Н.К. Неустроева воспитатель детского сада «Кэскил» с. Чурапча, А.С.Ефимова д/с «Кунчээн» с. Дябыла, А.А.Флегонтова, д/с «Тулгуннаах» с.Чурапча; З.И.Прокопьева, д/с «Кустуо» с. Теплый; С.М.Демьянова д/с Бэйиэ» с. Арыылаах; Д.П. Данилова д/с «Нуургуйун» с. Хатылы.

В жюри конкурса работали компетентные специалисты МКУ УО и дошкольных образовательных организаций. Конкурсанты успешно продемонстрировали навыки воспитательного процесса, артистизм в конкурсных испытаниях «Покер НОД» и «Творческая презентация», подтвердили своё педагогическое мастерство и профессионализм. В показе НОД жюри оценивало методическую компетентность, оригинальность организации и выбора содержания занятия, уровень освоения педагогической технологией дошкольного образования, умение удерживать интерес детей в течение образовательной деятельности, также адекватность стиля взаимодействия с детьми. Во втором испытании оценили актуальность, практическую значимость, инновационный характер, логичность построения представленного опыта работы, общая культура, коммуникативные качества.Конкурсанты приятно удивили членов жюри нестандартным подходом и фантазией. Без сомнения, каждый педагог, принявший вызов в профессиональном состязании, заслужил награду, признание и уважение. Присутствующие были свидетелями появления нового поколения современных молодых воспитателей - «звездочек» дошкольного образования.

Пройдя успешно через все испытания, абсолютным победителем конкурса «Воспитатель года-2017» стала Неустроева Наталья Константиновна, номинацию «Мастер-Воспитатель» по праву получила Ефимова А.С., номинации «Воспитатель-Инноватор» удостоилась Флегонтова А.А., номинация «Прогрессивность» присуждена Прокопьевой З.И., Даниловой Д.П. вручили номинацию «Надежда дошкольного образования», Демьянова С.М. получила номинацию «Дебют года». Все конкурсанты в конце мероприятия были награждены Дипломами, ценными подарками и получили напутственное слово от начальника МКУ УО Павловой Г.В.

У победителя муниципального этапа конкурса, Натальи Константиновны, все еще впереди. У неё важная миссия — представлять дошкольное образование улуса на республиканском уровне. Желаем ей творческих успехов, удачи и терпения!

О.Г. ОКОНЕШНИКОВА,
руководитель УМО педагогов ДОО,
Старший воспитатель МБДОУ «ЦРР-д/с «Чуораанчыс» с. Чурапча.

Сыныарыйыы бэлэмнээтилэр: М.С. Артемьева, А.П. Захарова.